

Resolució 987/2024, de 25 de juliol

Número d'expedient de la Reclamació: 601/2024

Administració reclamada: Ajuntament de la Pobla de Segur

Informació reclamada: Apunts comptables i evolució del deute financer municipal.

Sentit de la resolució: Estimació

Resum: La documentació sol·licitada en aquest procediment: “todos los apuntes contables contenidos en el Libro Mayor de Cuentas del Capítulo 62 de Gastos y Servicios con su perfecta identificación del motivo y la fecha del gasto con cada cantidad pagada identificada una por una el ejercicio: 2022 y 2023 hasta fecha de hoy 5 de marzo de 2024 y copia digital de la evolución deuda financiera municipal, indicando tanto la deuda a largo como a corto plazo del ejercicio en curso”. La citada documentació ara reclamada constitueix una clara manifestació de l'exercici de competències municipals des del punt de vista econòmic i comptable i per tant és informació pública d'acord amb l'article 2.b) de la LTAIPBG i l'article 53 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, a la qual garanteixen l'accés de qualsevol persona els articles 18.1 i 20.1 LTAIPBG, llevat que concorrin límits legals que en puguin determinar la denegació o l'accés restringit i que s'han d'interpretar de manera proporcional a la seva finalitat i a la presència d'interessos públics i privats que hi concorrin (article 22.1 LTAIPBG).

En referència als límits al dret d'accés a la informació pública que hipotèticament podrien concórrer en aquest supòsit concret, la Comissió no n'aprecia cap que pugui ser aplicable per a restringir l'abast del dret d'accés a la informació pública sol·licitada. Amb tot, i atesa la manca de col·laboració de l'Ajuntament, que no ha permès a la Comissió l'examen de la documentació reclamada, cal fer avinent que li correspon en exclusiva vetllar per l'aplicació correcta d'allò disposat als articles 23 i 24 de la LTAIPBG i de la resta de límits que eventualment resultin d'aplicació.

Paraules clau: Ajuntament. Apunts comptables. Llibre Major de Comptes. Despeses i Serveis. Deute financer municipal. Reclamació contra silenci. Manca de Lliurament. Manca de col·laboració.

Ponent: Iolanda Pineda Balló

Antecedents

1. El 17 de maig de 2024 entra a la GAIP la Reclamació 601/2024, presentada per una persona interessada contra l'Ajuntament de la Pobla de Segur, en relació amb la sol·licitud indicada a l'antecedent següent, d'acord amb el previst a l'article 42 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTAIPBG) i regulat pels articles 42 i següents del Reglament de la GAIP, aprovat pel Decret 111/2017, de 18 de juliol (RGAIP).

2. El 5 de març de 2024 la persona reclamant sol·licita a l'Ajuntament de la Pobla de Segur mitjançant burofax la següent informació:

“1/. Copia digital de: todos los apuntes contables (incluidos asientos contables a los autónomos. Me permito recordar que la Ley de Protección de Datos, se especifica en el artículo 2.2 que “Las identificaciones de las empresas y autónomos que ofrecen Servicios de todo tipo no están protegidas por la Ley Orgánica de Protección de Datos al no ser considerados datos de carácter personal sino de carácter económico) contenidos en el Libro Mayor de Cuentas del Capítulo 62 de Gastos y Servicios con su perfecta identificación del motivo y la fecha del gasto con cada cantidad pagada identificada una por una del ejercicio: 2022 y 2023 hasta fecha de hoy 5 de marzo de 2021 y,

2/. Copia digital de la evolución deuda financiera municipal, indicando tanto la deuda a largo como a corto plazo del ejercicio en curso”.
3. La Reclamació presentada el 17 de maig de 2024 indica que si bé l'Ajuntament de la Pobla de Segur el 17 de març va remetre nota secretaria que tenia per presentada la Sol·licitud d'Accés a la Informació Pública i informava al sol·licitant que disposava d'un mes per respondre-la, no va obtenir resposta i tampoc l'Ajuntament va lliurar la informació sol·licitada, tot i que l'ara reclamant va enviar diversos correus electrònics a l'Ajuntament demanant que fessin efectiu el seu dret d'accés.
4. El 14 de juny de 2024 la GAIP admet provisionalment la Reclamació, informa la persona reclamant sobre els aspectes més rellevants de la seva tramitació i de la posició jurídica que ostenta com a persona interessada, de conformitat amb la legislació de procediment administratiu i la de transparència i accés a la informació pública. Li demana especialment que informi la GAIP immediatament de les comunicacions que rebi de l'Administració reclamada relatives a la informació pública sol·licitada, mentre duri la Reclamació.
5. El 17 de juny de 2024 la GAIP comunica la Reclamació a l'Ajuntament de la Pobla de Segur i li requereix que, dins del termini de quinze dies establert per l'article 33.4 RGAIP, li trameti un informe sobre la Reclamació, així com còpia de l'expedient de la sol·licitud d'informació de la qual deriva i, en general, dels antecedents que puguin ser rellevants per resoldre la Reclamació.
6. Vençut a bastament el termini indicat, no consta a la GAIP la recepció de la documentació requerida a l'Ajuntament.

Fonaments jurídics

1. Competència de la GAIP i contingut i abast general del dret d'accés a la informació pública

L'article 39.1 LTAIPBG estableix que "Les resolucions expresses o presumptes en matèria d'accés a la informació pública i, si escau, les que resolguin el recurs de reposició poden ésser objecte de reclamació gratuïta i voluntària davant la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, encarregada de vetllar pel compliment i les garanties del dret d'accés a la informació pública que regula aquest títol". L'article 29 RGAIP desenvolupa aquest precepte i concreta que també poden ser objecte de reclamació davant la GAIP les comunicacions que substitueixin les resolucions i l'incompliment material del dret d'accés, quan aquest ha estat reconegut expressament o presumpta. D'acord amb aquests preceptes, la GAIP és competent per tramitar i resoldre aquesta Reclamació, ja que deriva d'una sol·licitud d'informació pública.

L'article 2.c LTAIPBG defineix el dret d'accés a la informació pública com "el dret subjectiu que es reconeix a les persones per a sol·licitar i obtenir la informació pública, en els termes i les condicions regulats per aquesta llei". Per la seva banda, l'apartat *b* del mateix precepte defineix la informació pública com "la informació elaborada per l'Administració i la que aquesta té en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats d'acord amb el que estableix aquesta llei".

Segons l'article 18.1 LTAIPBG, "Les persones tenen el dret d'accedir a la informació pública, a què fa referència l'article 2.b, a títol individual o en nom i representació de qualsevol persona jurídica legalment constituïda". I l'article 20.1 de la mateixa llei afegeix que "El dret d'accés a la informació pública es garanteix a totes les persones, d'acord amb el que estableix aquesta llei. El dret d'accés a la informació pública només pot ésser denegat o restringit per les causes expressament establertes per les lleis".

Així mateix, els apartats 2 i 3 de l'article 20 LTAIPBG estableixen els següents requisits i criteris per a l'aplicació dels límits legals al dret d'accés a la informació pública: "2. Les limitacions legals al dret d'accés a la informació pública han d'ésser aplicades d'acord amb llur finalitat, tenint en compte les circumstàncies de cada cas concret, s'han d'interpretar sempre restrictivament en benefici d'aquest dret i no es poden ampliar per analogia. 3. Per a aplicar límits al dret d'accés a la informació pública, l'Administració no disposa de potestat discrecional i ha d'indicar en cada cas els motius que ho justifiquen. En la motivació cal explicitar el límit que s'aplica i raonar degudament les causes que en fonamenten l'aplicació".

A més, els límits legals al dret d'accés a la informació pública no són d'aplicació automàtica i absoluta (l'encapçalament de l'article 21 LTAIPBG es refereix expressament a què els límits enumerats per aquest precepte "poden" dur a la denegació de l'accés sol·licitat), de manera que l'article 22 de la mateixa Llei requereix que siguin aplicats d'acord amb criteris de proporcionalitat i temporalitat: "Els límits aplicats al dret d'accés a la informació pública han d'ésser proporcionals a l'objecte i la finalitat de protecció. L'aplicació d'aquests límits ha d'atendre les circumstàncies de cada cas concret, especialment la concurrència d'un interès públic o privat superior que justifiqui l'accés a la informació. 2. Els límits del dret d'accés a la informació pública són temporals si així ho estableix la llei que els regula, i es mantenen mentre perduren les raons que en justifiquen l'aplicació".

2. Manca de col·laboració de l'Administració

L'antecedent 6 posa de manifest que l'Ajuntament no aporta a aquest procediment la documentació que li ha estat sol·licitada per la GAIP, d'acord amb el previst per l'article 33.4 RGAIP ("La Comissió comunica la reclamació a l'òrgan o entitat que va dictar la resolució impugnada i li sol·licita una còpia completa i ordenada de l'expedient, un informe sobre la reclamació i tota la informació o els antecedents que puguin ésser rellevants per a la resolució del procediment de reclamació. La documentació, l'informe i la resta d'informació sol·licitada s'han de trametre a la Comissió en un termini màxim de quinze dies"). Si bé aquest fet ha de ser qualificat d'una manca de col·laboració de l'Ajuntament amb l'efectivitat dels procediments previstos legalment per a la garantia del dret d'accés a la informació pública, no pot impedir la resolució de la Reclamació, especialment si hom té en compte que, com posa de manifest el fonament jurídic següent, no és previsible la concurrència de límits en la informació sol·licitada i que, a més, l'article 33.7 RGAIP preveu expressament que "la manca de tramesa de la informació o la no emissió dels informes sol·licitats per la Comissió no impedeix que aquesta continuï la tramitació".

3. Sobre el dret a la informació sol·licitada

La documentació sol·licitada en aquest procediment: "todos los apuntes contables contenidos en el Libro Mayor de Cuentas del Capítulo 62 de Gastos y Servicios con su perfecta identificación del motivo y la fecha del gasto con cada cantidad pagada identificada una por una el ejercicio: 2022 y 2023 hasta fecha de hoy 5 de marzo de 2024 y copia digital de la evolución deuda financiera municipal, indicando tanto la deuda a largo como a corto plazo del ejercicio en curso". La citada documentació ara reclamada constitueix una clara manifestació de l'exercici de competències municipals des del punt de vista econòmic i comptable i per tant és informació pública d'acord amb l'article 2.b) de la LTAIPBG i l'article 53 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, a la qual garanteixen

l'accés de qualsevol persona els articles 18.1 i 20.1 LTAIPBG, llevat que concorrin límits legals que en puguin determinar la denegació o l'accés restringit i que s'han d'interpretar de manera proporcional a la seva finalitat i a la presència d'interessos públics i privats que hi concorrin (article 22.1 LTAIPBG).

En aquest sentit, en referència expressa als apunts del Llibre Major, el Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRHL), en el seu article 203 indica que el Ministeri d'Economia i Hisenda ha d'establir els llibres que, com a regla general i amb caràcter obligatori, s'havien de portar. I va preveure que pels ajuntaments d'escassa població (inferior a 5000 habitants) la necessitat d'un tractament especial simplificat tant en matèria pressupostària com la comptable, aquesta última en la seva doble facetada de comptabilitat i de rendició de comptes.

Mitjançant l'Orden EHA/4040/2004, de 23 de novembre, per la que se aprueba la Instrucció del modelo Básico de Contabilidad Local (BOE núm. 296, de 9 de desembre de 2004) s'aprova una Instrucció del model simplificat de comptabilitat local donant compliment al TRHL i completa un nou marc jurídic de la comptabilitat de les entitats locals i els seus organismes autònoms. El Model Bàsic del Sistema d'Informació Comptable per a l'Administració Local (SICAL-Bàsic) té per objecte registrar les operacions de naturalesa pressupostària i no pressupostària que es produeixen en l'àmbit de l'entitat local subjecte de la comptabilitat (regla 7) i regula els registres comptables, que com a norma general es faran mitjançant procediments i mitjans informàtics, i/o a través de llibres de comptabilitat (regla 16), tant pel que fa al tractament de les dades com l'arxiu i conservació de la informació, mantenint un criteri de flexibilitat a l'existència dels tradicionals llibres de comptabilitat per al cas excepcional d'entitats amb pocs recursos materials i personals.

En referència als límits al dret d'accés a la informació pública que hipotèticament podrien concórrer en aquest supòsit concret, la Comissió no n'aprecia cap que pugui ser aplicable per a restringir l'abast del dret d'accés a la informació pública sol·licitada. Amb tot, i atesa la manca de col·laboració de l'Ajuntament, que no ha permès a la Comissió l'examen de la documentació reclamada, cal fer avinent que li correspon en exclusiva vetllar per l'aplicació correcta d'allò disposat als articles 23 i 24 de la LTAIPBG i de la resta de límits que eventualment resultin d'aplicació.

En conseqüència, procedeix atendre la reclamació i emparar el dret de la persona reclamant a accedir a la informació pública sol·licitada. En cas que l'Ajuntament no disposi de la informació reclamada, aquesta és la resposta que ha de facilitar a la persona reclamant, la qual constituïria per ella mateixa una informació pública del tot rellevant.

4. *Obligatorietat dels titulars de documents públics a disposar d'un sistema de gestió documental (SGD) i atribucions de la funció pública de secretaria*

L'article 7 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents modificada per la Llei 20/2015, de 29 de juliol estableix l'obligatorietat dels titulars de documents públics a disposar d'un sistema de gestió documental (SGD) que garanteixi el tractament correcte dels documents en tot el seu cicle de vida i que permeti complir amb les obligacions de transparència. Un concepte molt ampli que requereix dotar-se d'un seguit d'eines i instruments que permetin la millora dels processos, la seva normalització i estandardització, per tal de garantir el compliment de la normativa i la qualitat de la informació i la implementació de solucions que permetin garantir la correcta gestió de la informació pública. L'article 8 afegeix que l'organització, l'avaluació i la conservació dels documents públics i l'accés a aquests són responsabilitat directa dels titulars respectius.

El capítol X del Reial decret 4/2010, del 8 de gener, pel qual es regula l'Esquema Nacional d'Interoperabilitat en l'àmbit de l'Administració electrònica estableix que les administracions públiques han d'adoptar les mesures organitzatives i tècniques per a garantir la recuperació i conservació del document electrònic entre aquestes, la definició d'una política de gestió de documents, la inclusió en els expedients d'un índex electrònic signat per l'òrgan o entitat que garanteixi la integritat de l'expedient electrònic i permeti la seva recuperació, la identificació única i inequívoca de cada document que permeti classificar-lo i recuperar-lo, l'associació de metadades, la classificació d'acord amb un quadre de classificació, el període de conservació segons les convencions de cada comissió avaluadora, l'accés complet i immediat dels documents entre d'altres.

Pel que fa a gestió de la documentació i arxiu dels documents electrònics, la Disposició Addicional Onzena de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya estableix que els documents electrònics s'han de gestionar i conservar en expedients electrònics d'acord amb les prescripcions de la normativa en matèria d'arxius i documents; que l'arxiu dels documents i expedients electrònics ha d'assegurar la identitat i la integritat a llarg termini de la informació que contenen; que els documents públics electrònics han de tenir garantides l'autenticitat i la integritat dels continguts, i també la conservació de l'aparença i la funcionalitat originals i, quan escaigui, llur confidencialitat, durant el termini establert per la normativa vigent en matèria d'arxius i documents; que les administracions públiques han d'assegurar la possibilitat de transformar els documents per raons tecnològiques, per a adaptar-ne el format i la sintaxi informàtica a les necessitats de gestió i preservació establertes per la normativa d'arxius i documents; que els sistemes d'informació que utilitzin les administracions públiques incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei han de garantir, sempre que sigui possible,

l'autenticitat i la integritat de llurs dades, i també la traçabilitat de les accions que portin a terme; que les dades contingudes en els sistemes d'informació de les administracions públiques es consideren documents públics electrònics, i els són aplicables les disposicions d'aquesta llei relatives a l'arxiu electrònic.

Tanmateix, la LTAIPBG reconeix els sistemes de gestió de documents públics com a facilitadors de dades i documents autèntics (art. 5.2) i la necessitat d'estructurar la informació seguint criteris temàtics i cronològics, seguint el quadre de classificació documental corporatiu i incorporant-hi índexs o guies de consulta (art. 6.1.d).

Cal recordar, que l'article 3 del Reial decret 128/2018, de 16 de març, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter nacional, que regula la funció pública de secretaria estableix en punt 2 la funció de fe pública, i entre aquestes la direcció superior dels arxius i registres de l'entitat local (l). Així doncs, i en conseqüència d'aquest mandat legal i el d'assessorament legal preceptiu (article 2.1.a), ha de ser coneixedora de l'existència d'un sistema de gestió documental, impulsora si no en disposa, vetllar per la documentació amb una sistemàtica de treball mínima sobre la documentació de la qual n'és el custodi i responsable primer de la manca de localització de documentació, de mantenir l'ordre i garantir el retrobament de documentació.

Altrament, l'article 19.2 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català que regula els documents que integren el patrimoni documental de Catalunya inclou, entre altres, "els documents produïts o rebuts, en l'exercici de llurs funcions i com a conseqüència de llur activitat política i administrativa, per la Generalitat, pels ens locals i per les entitats autònomes, les empreses públiques i les altres entitats que en depenen" i en conseqüència estan subjectes al Decret 13/2008, de 22 de gener, sobre accés, avaluació i tria de documents.

Així doncs, atesos aquests preceptes legals, la informació sol·licitada i reclamada ha de formar part la comptabilitat municipal, que ha d'estar perfectament classificada de manera que permeti la seva recuperació i facilitar-ne, si escau, l'accés. Com a referència i seguint el model de Quadre de classificació per a l'Administració Local del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, aquesta documentació hauria d'estar classificada dins el nivell *Llibres i registres comptables* (codi 0084), sèrie *Llibres majors de comptes* (1674).

5. Seguiment de l'execució

L'article 43.5 LTAIPBG estableix que "l'Administració ha de comunicar a la Comissió les actuacions fetes per a executar els acords de mediació i per a donar compliment a les resolucions dictades per la Comissió". Sobre la base d'aquestes comunicacions i de les efectuades per les

persones interessades, la GAIP ha de fer seguiment del compliment de les seves resolucions, d'acord amb el que preveuen els articles 48 i 49 RGAIP i l'apartat 30 del seu Manual de reclamació, i pot adoptar les mesures que s'hi preveuen en cas d'incompliment.

L'article 43 LTAIPBG estableix que si l'Administració incompleix el termini establert pels acords de mediació o per les resolucions de la GAIP per lliurar la informació reclamada, les persones interessades ho poden comunicar a la Comissió perquè aquesta en requereixi el compliment; la desatenció d'aquest requeriment, vista la remissió expressa feta a aquest precepte per l'article 77.2.b LTAIPBG, ha de ser qualificada d'infracció molt greu amb relació al dret d'accés a la informació pública (que pot ser sancionada de conformitat amb els articles 81 i 82 LTAIPBG). L'article 49.2 RGAIP preveu que, als efectes anteriors, la Comissió pot posar aquests fets en coneixement dels òrgans competents per ordenar la incoació del procediment sancionador corresponent a què fa referència l'article 86 LTAIPBG.

Així mateix, l'article 25.2.k RGAIP preveu la publicació en el web de la Comissió dels casos que els seus requeriments han estat desatesos pels subjectes obligats.

6. Publicitat de les resolucions de la GAIP

L'article 44 LTAIPBG preveu que les resolucions de la GAIP s'han de publicar en el portal de la Comissió previst a l'article 25 RGAIP, amb la dissociació prèvia de les dades personals.

Resolució

Sobre la base dels antecedents i fonaments jurídics exposats, el Ple de la GAIP, en la sessió de 25 de juliol de 2024, resol per unanimitat:

1. Estimar la Reclamació 601/2024 i declara el dret de la persona reclamant a la informació sol·licitada, d'acord amb les consideracions fetes al fonament jurídic 3.
2. Requerir a l'Ajuntament de la Pobla de Segur que lliuri a la persona reclamant la informació indicada a l'apartat 1 dins del termini màxim de quinze dies.
3. Requerir a l'Ajuntament de la Pobla de Segur a informar la GAIP, dins del termini de quinze dies, de l'òrgan o la persona responsable del compliment d'aquesta Resolució, així com de les actuacions dutes a terme per complir-la.
4. Convidar a la persona reclamant que informi la GAIP de qualsevol incidència que es produeixi amb motiu del compliment d'aquesta Resolució.

5. Declarar finalitzat el procediment relatiu a la Reclamació 601/2024 i donar publicitat d'aquesta resolució al web de la GAIP.

Iolanda Pineda Balló

Presidenta

Els terminis establerts en aquesta Resolució per lliurar la informació s'han de comptar en dies hàbils (descomptant festius i dissabtes) i si no s'especifica una altra cosa, comencen a partir de l'endemà de la recepció de la seva notificació per l'Administració reclamada.

L'Administració obligada pot sol·licitar a la GAIP l'ampliació del termini atorgat per fer efectiu el lliurament de la informació. Aquesta sol·licitud només pot ser admesa a consideració si és notificada a la GAIP abans que fineixi el termini fixat a la Resolució, i s'ha de fonamentar en circumstàncies que no hagin pogut ser tingudes en compte per la Comissió abans de dictar la seva Resolució. La GAIP únicament atorgarà l'ampliació sol·licitada, després d'informar-ne a la persona reclamant, si l'Administració obligada ha justificat de forma precisa i consistent la seva necessitat.

Si l'Administració obligada no lliura la informació dins del termini establert per aquesta Resolució, la persona reclamant pot posar-ho en coneixement de la GAIP, per tal que la Comissió en requereixi el compliment. Mentre no s'acompleixi plenament la Resolució, la Comissió difondrà al seu web www.gaip.cat l'incompliment de l'Administració obligada, d'acord amb l'article 25.2.k RGAIP.

Tot això sens perjudici que la persona reclamant pugui, considerant que aquesta Resolució és un acte administratiu declaratiu de drets que vincula l'Administració, requerir la seva execució davant dels Tribunals, a l'empara de l'article 29.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa. Aquesta acció es pot interposar després que hagin transcorregut tres mesos des que la persona afectada ha reclamat formalment i directament a l'Administració el compliment d'aquesta Resolució.